

Unidad 1: PRESENTACIÓN

1. lección: ZOZNÁMENIE

V úvodnej lekcii si priblížime reálie o Španielsku a o krajinách, v ktorých sa hovorí po španielsky. Dozvieme sa, na koľkých kontinentoch sa dohovorme po španielsky. V ďalšej časti sa naučíme španielsku abecedu, prízvuk a hláskovanie. Vysvetlíme si formálne a neformálne pozdravy pri príchode a rozlúčke. Jednoduchou formou sa predstavíme.

Unidad 1
1. lección
PRESENTACIÓN
ZOZNÁMENIE

V tejto lekcii sa naučíme:

- reálie o Španielsku a španielčine
- abecedu, hláskovanie
- pozdravy
- predstaviť sa

Skôr ako začneme, odpovedzte na niekoľko otázok. / Algunas preguntas antes de empezar.

- ✓ Prečo ste sa prihlásili na španielčinu? / ¿Por qué te has inscrito en español?
- ✓ Čo očakávate od tohto predmetu? / ¿Qué esperas de esta asignatura?
- ✓ Stretli ste sa už so španielskou kultúrou? / ¿Has tenido algún contacto con la cultura española?
- ✓ Ako vnímate španielsku kultúru? / ¿Cómo percibes la cultura española?
- ✓ Poznáte nejaké španielske slová? / ¿Conoces algunas palabras españolas?

1. Viete, v ktorých krajinách sa hovorí po španielsky? Na tejto mape sú všetky krajiny znázornené.

Obrázok 1: Krajiny, v ktorých je španielčina úradným jazykom¹

2. Na nasledujúcej mape je znázornené, na ktorých kontinentoch sa nachádza Španielske kráľovstvo.

Obrázok 2: Kontinenty, na ktorých sa rozprestiera Španielske kráľovstvo²

¹<http://espanholfronterasul.blogspot.it/2011/03/mapa-paises-hispanohablantes.html>

²<http://www.artasona.com/2010/04/map-generator.html>

3. Na tejto mape sa dozviete, ako je to s úradnými jazykmi v Španielsku.

Obrázok 3: Úradné jazyky v Španielsku³

Príklady úradných jazykov v Španielsku

<i>Castellano</i>	<i>Catalán/Català</i>	<i>Gallego/Galego</i>	<i>Vascuence/Euskera</i>
Buenos días	Bon dia	Bos dias	Egun on
Buenas noches	Bona nit	Boa noite	Gau on
Por favor	Si us plau	Se fai o favor	Mesedez
Hola	Hola	Ola	Kaixo
Juan	Joan	Xoán	Ion
Adiós	Adéu	Abur, Adeus	Agur

³http://www.educ.ar/recursos/ver?rec_id=90011

Aprendemos / Naučme sa

Abecedario / Abeceda

(1) 🎧 Escucha y lee el abecedario. / Vypočuj si a prečítaj abecedu.

4. Doplňte chýbajúce slová.

	Slovenská výslovnosť			Slovenská výslovnosť			Slovenská výslovnosť		
	Príklady	Preklad		Príklady	Preklad		Príklady	Preklad	
A	a	[a]	agua	voda	N	ene	[ene]	negocio	obchod
B	be	[be]	biblioteca	Ñ	eñe	[eñe]	montaña	hora
C	ce	[θe]	cliente	O	o	[o]	ojo	oko
CH	che	[če]	chico	chlapec	P	pe	[pe]	país	krajina
D	de	[de]	documento	Q	cu	[ku]	queso	syr
E	e	[e]	escuela	škola	R	erre	[éře]	río	rieka
F	efe	[efe]	factura	S	ese	[ese]	sábado	sobota
G	ge	[che]	gente	ľudia	T	te	[te]	torre	veža
H	hache	[ače]	hotel	U	u	[u]	universidad
I	i	[i]	iglesia	kostol	V	uve	[ube]	vergüenza	hanba
J	jota	[chota]	joven	mladý	W	uve doble	[ube doble]	whisky ⁴
K	ka	[ka]	kilómetro	X	equis	[ekis]	exterior
L	ele	[ele]	libro	kniha	Y	i griega	[i griega]	ley	zákon
LL	elle	[eje]	calle	ulica	Z	zeta	[θeta]	zapato	topánka
M	eme	[eme]	comercio					

Pravidlá výslovnosti.

C Výslovnosť c závisí od hlásky, ktorá za ním nasleduje:

⁴Slovník RAE uvádza ešte jednu formu slova whisky, a to güisqui.

	ak za c nasleduje a, o, u alebo spoluhláska, vyslovuje sa ako [ka, ko, ku, ...] <i>casa, comercio</i> [kasa, komerθio]
	ak za c nasleduje e alebo i, vyslovuje sa ako medzizubné s [θe, θi]: <i>ceró, ciudad</i> [θero, θiudad].
CH	Táto španielska hláska sa vyslovuje ako slovenské [č]: <i>chico</i> [čiko].
G	Aj výslovnosť g závisí od hlásky, ktorá za ním nasleduje: ak za g nasleduje a, o, u alebo spoluhláska, vyslovuje sa ako [ga, go, gu, ...] <i>gato, negocio</i> [gato, negoθio] ak za g nasleduje e, i, vyslovuje sa [che, chi]: <i>gente</i> [chente] ak za g nasleduje -ue, -ui, vyslovuje sa [ge, gi]: <i>guerra, guitarra</i> [géra, gitára] ak za g nasleduje -güe, -güi“, vyslovuje sa [gue, gui]: <i>vergüenza, lingüística</i> [verguenθa, linguístika].
H	Táto hláska sa v španielčine nevyslovuje: <i>hotel</i> [otel].
J	V španielčine sa j vyslovuje ako slovenské [ch]: <i>joven</i> [choven].
K	Vyskytuje sa len v medzinárodných slovách <i>kilómetro</i> .
LL	Táto hláska sa v španielčine vyslovuje ako slovenské mäkké [l]. V bežnej reči sa jej výslovnosť približuje k výslovnosti slovenského j: <i>calle</i> [kaje]. V niektorých krajinách Latinskej Ameriky sa výslovnosť tejto hlásky mení na [ž].
Ñ	V španielčine sa ñ vyslovuje ako slovenské ň: <i>montaña</i> [montaňa].
Q	Za touto hláskou stojí vždy u. Spolu vytvárajú skupinu hlások „qui, que“ [ki, ke]: <i>aquí, queso</i> [akí, keso].
R	Táto hláska má v španielčine dvojakú výslovnosť, čo opäť závisí od jej postavenia: ak stojí uprostred slova a nestojí pred ním n, l, s, vyslovuje sa ako slovenské r: <i>comercio, universidad</i> [komerθio, universidad] ak stojí na začiatku slova alebo pred ním stojí n, l, s, vyslovuje sa ako [r] či dvojité rr: <i>río, restaurante, alrededor</i> [ríó, řestaurante, alřededor].
RR	Dvojité rr sa vyslovuje ako slovenské dlhé r: <i>guitarra</i> [gitára].
W	Táto hláska sa vyskytuje len v cudzích slovách, napríklad webová stránka: <i>www.ef.umb.sk</i>

X Vyslovuje sa ako slovenské [ks]: *exterior*, ale napríklad v slove *México* sa číta [méchiko].

Y Túto hlásku budeme vyslovovať ako semivokál [j]: *mayo*, ale ak stojí medzi dvomi slovami, vyslovuje sa ako [i]: *hotel y restaurante* [otel i restaurante].

Z Táto hláska sa vyslovuje medzizubne, rovnako ako medzizubné s: *plaza* [plaθa].

5. (2) 🧠 **Vypočujte si nasledujúce slová a doplňte chýbajúce hlásky. / Escucha estas palabras y completa las letras que faltan.**

__gu__ __ico e__cu__la __en__e __ote__ __elo__
__omer__io o__o __eso __io __o__e p__a__a

Léxico específico / Odborný jazyk

6. **Každá lekcia obsahuje odborný ekonomický jazyk. Aj v úvodnej lekcii nájdete slová z odborného jazyka. Pohľadajte ďalšie.**

el cliente la factura la oficina

Aprendemos / Naučme sa

El acento / Prízvuk

Podľa prízvuku sa slová v španielčine delia na:

- **agudas:** prízvuk majú na poslednej slabike. Ak sa končia na spoluhlásku, okrem n, s, prízvuk sa neoznačuje (ciudad, hotel). Ak sa končia na samohlásku alebo n, s, prízvuk sa musí označovať (según, además);
- **llanas:** prízvuk majú na predposlednej slabike. Ak sa končia na spoluhlásku, okrem n, s, prízvuk sa označuje (difícil, inútil). Ak sa končia na samohlásku alebo n, s, prízvuk sa neoznačuje (factura, negocio);
- **esdrújulas:** prízvuk je na tretej slabike od konca a musí sa označovať bez ohľadu na to, na akú hlásku sa slovo končí (kilómetro);
- **sobresdrújulas:** prízvuk je na štvrtej slabike od konca a musí sa označovať bez ohľadu na to, na akú hlásku sa slovo končí (difícilmente).

7. **Ako sa opýtať na názvy vecí? / ¿Cómo preguntar por el nombre de las cosas?**

¿Cómo se dice en español?

¿Cómo se deletrea?

– námestie, veža, budova, reštaurácia,
okno, ulica, kopec, rieka, mesto,
fakulta, univerzita, strom

(3) *Saludo/Pozdrav, Despedida/Rozlúčka, Presentación/Predstavenie*

<u>SALUDOS</u>	<u>DESPEDIDAS</u>
<ul style="list-style-type: none">• Hola• Buenos días• Buenas tardes• Buenas noches	<ul style="list-style-type: none">• Adiós• Hasta luego / pronto/ la vista• Que pase un buen día• Buenas noches

<u>PRESENTACIONES</u>
<ul style="list-style-type: none">• Me llamo Mária• Soy María• Esta es la señora Castillo• Le presento a la señora Castillo

(4) Saludos formales

A: - Buenos días, ¿es usted el señor Pérez?
B: - Sí, soy yo.
A: - ¿Cómo está usted, señor Pérez?
B: - Bien, gracias.

Saludos informales

A: - Hola, soy Ana, ¿qué tal?
B: - Muy bien, yo soy Mária.
Encantada.

Despedida informal

A: - ¡Hasta luego!
B: - Adiós.

Despedida formal

A: - Hasta la próxima, señora Castillo.
B: - Hasta la vista, que pase un buen día.

Presentación formal

A: - Buenas tardes, le presento a la señora Castillo, directora del hotel.
B: - Buenas tardes, encantado. Me llamo Gutiérrez. Soy el director de la agencia de viajes.
C: - Mucho gusto.
A: - ¿Qué tal está usted?
B: - Bien, gracias.